

[AM2021.12.07V2]

Retten i Hjørrings DOM - 8. juli 2020 - KATO-2306/2019 - 5100-89110-00122-18

Anklagemyndigheden mod T1 , født februar 1982 og T2 ApS , cvr-nummer: ...

Anklageskrift er modtaget den 11. juni 2019.

T1 og T2 ApS er tiltalt for overtrædelse af

1.

Tiltalte T1 :

dyreværnslovens § 28, stk. 2, jf. stk. 1, jf. stk. 9, jf. § 1 samt bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 § 35, stk. 1, nr. 1, jf. nu bekendtgørelse nr. 26 af 13. januar 2020 § 37, stk. 1, nr. 1 og 6, jf. Rådets forordning nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport (transportforordningen) artikel 3, litra b og artikel 8, stk. 1, jf. bilag I, kapitel I pkt. 1 og pkt. 2, litra b,

ved den 13. september 2018 i forbindelse med økonomisk virksomhed som fører og ledsager af lastbil med reg.nr. ... med tilkoblet påhængsvogn ... at have transporteret slagtesvin fra besætning tilhørende X1 i By1 til slagteriet Slagteri1 og herunder transporteret en gris med et stort navlebrok med slidsår, selv om grisen grundet lidelsen ikke var transportegnet, alt hvorved dyret blev udsat for groft uforsvarligt, ligesom grisen ikke blev beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

2.

Tiltalte T2 ApS :

dyreværnslovens § 28, stk. 2, jf. stk. 1, jf. stk. 9, jf. stk. 11, jf. § 1 samt bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 § 35, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 2, jf. nu bekendtgørelse nr. 26 af 13. januar 2020 § 37, stk. 1, nr. 1 og 4, jf. stk. 3, jf. Rådets forordning nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport (transportforordningen) artikel 3, litra b og artikel 6, stk. 3, jf. bilag I, kapitel I, pkt. 1 og pkt. 2, litra b,

ved den 13. september 2018 i forbindelse med økonomisk virksomhed at være ansvarlig for, at chauffør T1 førte lastbil med reg.nr. ... med tilkoblet påhængsvogn ... fra besætning tilhørende X1 i By1 til slagteriet Slagteri1 og herunder transporteret den i forhold I nævnte gris, selv om grisen grundet lidelsen ikke var transportegnet, alt hvorved dyret blev udsat for groft uforsvarligt, ligesom grisen ikke blev beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf.

Tiltalte T1 har nægtet sig skyldig.

Tiltalte T2 ApS har nægtet sig skyldig.

Forklaringer

[FORKLARINGER UDELDAT]

Sagens øvrige oplysninger

Der har været fremlagt fotos.

Professor, der.med.vet., Henrik Elvang Jensen, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab, Københavns Universitet, har i en patologisk erklæring af 7. december 2018 anført følgende:

"Sektion for patologi modtog den 4. december 2018 et præparat fra et svin til patoanatomisk undersøgelse. Præparatet, som var slagtemæssigt behandlet, omfattede et hudstykke fra bugen i sammenhæng med et stykke af tyndtarmen (jejunum)

Ved inspektion af præparatet fandtes en udposning med en højde på op til ca. 8 cm og en bredde på ca. 13 til 14 cm. Udposningen fandtes i relation til tre dievorter, hvorfor udposningen udsprang fra bugvæggens midtlinje sandsynligvis fra navleområdet. Deklivt på udposningen fandtes dele af en flænset ulceration målende ca. 4 x 2,5 cm, hvorpå der ved modtagelsen var gjort indsnit. Ulcerationen var dækket af nydannet bindevæv med en tykkelse på ca. 1 cm.

På den indvendige side af præparatet fandtes en brokring med en diameter på ca. 6 cm. Fra udposningen og ud igennem brokningen fandtes et stykke af tyndtarmen (jejunum). Ved gennemskæring af udposningen fandtes denne at bestå af en broksæk med indhold af tyndtarm (jejunum), som var adhæreret til broksækkens væg med bindevæv i et område strækkende sig over ca. 7 x 3 cm. På tyndtarmens overflade fandtes filamentøse bindevævsdannelser. I broksækkens væg fandtes en absces omgivet af en bindevævskapsel med en tykkelse på ca. 1 cm samt et hæmatom omgivet af en bindevævskapsel på 0,5 cm.

Udposningen på bugvæggen var sæde for fire læsionstyper, et hemie (brok), et sår på dette ventrale overflade, en abscess samt et hæmatom. Adhærant til broksækkens indvendige væg var et stykke tyndtarm. Tyndtarmen var sæde for kronisk fibrøs peritonitis.

Såret på udposningens overflade var dækket af nydannet bindevæv og har en alder på ikke under 1 til 2 uger."

Det Veterinære Sundhedsråd har i en udtalelse af 3. maj 2019 besvaret følgende spørgsmål således:

Spørgsmål 1:

Finder Rådet at besætningsejer ved at lade dyret gå i besætningen igennem flere uger uden at sørge for behandling/sufficient behandling af dyret eller lade dyret aflive, derved har undladt at behandle dyret omsorgsfuldt og forsvarligt, herunder beskyttet det bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men eller væsentlige ulempe?

Svar ad 1:

Det fremgår af anmeldelse af 2. november 2018, at embedsdyrlægen ved det levende syn på slagteriet observerede navlebrok hos et slagtesvin, der blev transporteret uden at være adskilt fra de øvrige svin.

Det fremgår endvidere, at embedsdyrlægen ved den kliniske undersøgelse af det levende svin fandt følgende:

"Brokket var ca. 16 cm langt, 15 cm bredt og hang ca. 14 cm ned fra bugen. Dyret var let ophidset og stresset men fandt sig i undersøgelsen. Dyret var varmt på hudoverfladen, hvilket var forventeligt i dyrets stressede tilstand. Dyrets temperatur målt rektalt til 39,2 grader efter ca. 20 minutters hvile i sygefalten, d.v.s. forhøjet kropstemperatur, men ikke helt i det område, der kaldes feber (skiller ved 39,3 grader for slagtesvin på ca. 100 kg. legemsvægt)

Der kunne observeres et kronisk, fugtig slidsår på undersiden af broksækken. I kanten af såret kunne iagttages fastsiddende rester af gødning og strøelse, se foto nr. 4 i bilag 2. Selve såret var fugtigt og varmt og uden sårkorpe.

Brokket føltes varmere end den øvrige hudoverflade, broksækken var meget spændt, og mærkedes udfyldt. Dyret viste mishagsytringer ved berøring og lette tryk på broksækken, både på såret og på den intakte hudoverflade."

Ved undersøgelse efter aflivning fandtes

"brokket at være så spændt, at det ikke kunne lade sig gøre at isolere brokningen (det hul i bugmuskulaturen, hvorigennem tarme m.v. kommer ned i broksækken). Det var ikke muligt at skubbe broksækkens indhold tilbage i bughulen. Efter afskylning af gødningsrester og blod kunne der i kanten af såret iagttages arvævsdannelse og sammentrækninger som følge af forsøg på heling..."

Ved undersøgelse af slagtekroppen efter den slagtemæssige behandling fandtes endvidere, at

"dyrets tarmsystemet have været delvist klemt i brokket, således at der var opstået en betændelsestilstand med frisk blødning i området... Dyret havde en udbredt kronisk bughindebetændelse bredende sig ud fra området ved brokporten. Ydermere havde dyret pådraget sig en lettere nedbrydning af muskulaturen i de store muskelgrupper. (muskeldegeneration), foreneligt med en stresspåvirkning under transporten..."

Materiale fra slagtesvinet blev sendt til pato-anatomisk undersøgelse på Sektion for Patologi, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab, KU SUND, der fandt følgende:

Ved inspektion af præparatet fandtes en udposning med en højde på op til ca. 8 cm og en bredde på ca. 13 til 14 cm. Udposningen fandtes i relation til tre dievorter, hvorfor udposningen udsprang fra bugvæggens midtlinje sandsynligvis fra navleområdet. Deklivt på udposningen fandtes dele af en flænsset ulceration målende ca. 4 x 2,5 cm, hvorpå der ved modtagelsen var gjort indsnit. Vicerationen var dækket af nydannet bindevæv med en tykkelse på ca. 1 cm.

På den indvendige side af præparatet fandtes en brokring med en diameter på ca. 6 cm. fra udposningen og ud gennem brokringen fandtes et stykke af tyndtarmen (jejunum). Ved gennemskæring af udposningen fandtes denne at bestå af en broksæk med indhold af tyndtarm (jejunum), som var adhæreret til broksækkens væg med bindevæv i et område strækkende sig over ca. 7 x 3 cm. På tyndtarmens overflade fandtes filamentøse bindevævsdannelser. I broksækkens væg fandtes en absces omgivet af en bindevævskapsel med en tykkelse på ca. 1 cm samt et hæmatom omgivet af en bindevævskapsel på ca. 0,5cm.

Udposningen på bugvæggen var sæde for fire læsionstyper, et hernie (brok), et sår på dettes ventrale overflade, abscess samt et hæmatom. Adhærant til broksækkens indvendige væg var et stykke tyndtarm. Tyndtarmen var sæde for kronisk fibrøs peritonitis. Såret på udposningens overflade var dækket af nydannet bindevæv og har en alder på ikke under 1 til 2 uger."

Det fremgår af afhøringsrapport af 19. november 2018, at den staldansvarlige oplyste, at

"Dagen forinden afsendelse til slagteriet, klargjorde han grisene, og her bemærkede han godt en mindre gris med navlebrok... Det var ikke meningen grisen skulle være havnet i udleveringsrummet, men derimod tilses af en dyrlæge, mhp vurdering om den evt. var transportegnet eller ej."

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til der fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet finder, at svinets tilstand har været tydelig og let erkendelig, og at der på et tidligere tidspunkt burde være taget hånd om det ved det daglige tilsyn i besætningen, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved, at det var isoleret i sufficient indrettet sygesti med et tykt lag strøelse, løbende var blevet vurderet, og såfremt tilstanden forværredes, var blevet tilset af en dyrlæge og behandlet eller aflivet for

tilstanden nåede et omfang som beskrevet, hvor det fremstod med et stort, spændt navlebrok, der var varmt og ømt for berøring, men et fugtigt slidsår ventralt på broksækken, og forhøjet kropstemperatur.

Lægges ovennævnte og de medfølgende billeder til grund, finder Rådet, at svinet under sygdomsforløbet i besætningen har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt eller passet under hensyntagen til dets behov.

Spørgsmål 2:

I bekræftende fald, finder Rådet da dyret derved har været behandlet uforsvarligt eller grovere uforsvarligt?

Svar ad 2:

Lægges svar ad 1 til grund, finder Rådet, at svinet under opholdet i besætningen har været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 3:

Finder Rådet at besætningsejer, chauffør og transportfirma ved at lade dyret transportere til slagteriet derved har undladt at behandle dyret omsorgsfulgt og forsvarligt, herunder beskyttet det bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men eller væsentlig ulempe?

Svar ad 3:

Rådet finder ikke svin med navlebrok med komplikationer i form af sårddannelser på broksækken eller påvirket almentilstand for egnede til transport.

Ved at være læsset og transporteret til slagteriet sammen med andre svin, har det været udsat for risiko for bid, tråd, puf og stød fra andre svin og mod vognens sider.

Lægges ovennævnte og sagsoplysningerne til grund, finder Rådet, at slagtesvinet under transporten til slagteriet har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Spørgsmål 4:

I bekræftende fald, finder Rådet da, at dyret derved har været behandlet uforsvarligt eller grovere uforsvarligt?

Svar ad 4:

Lægges svar ad 3 til grund, finder Rådet, at slagtesvinet under transporten har været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 5:

Der henvises til Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af 2. december 2008 om svin med store/komplicerede navle- eller lysbrok, samt Rådets redegørelse af 17. februar 2009 om transport af syge eller tilskadede produktionsdyr inkl. heste"

Tiltalte T1 er ikke tidligere straffet.

Tiltalte T2 ApS er flere gange tidligere straffet for overtrædelse af dyreværnsloven, jf. bekendtgørelse om beskyttelse af dyr under transport, jf. Transportforordningen, af betydning for sagen senest ved Vestre Landsrets ankedom af 11. november 2019 med bøde på 18.000 kr.

Retten's begrundelse og afgørelse

Forhold 1

Efter bevisførelsen - herunder navnlig vidneforklaringen fra embedsdyrlæge V1, erklæringen fra professor Henrik Elvang Jensen og udtalelsen fra Det veterinære Sundhedsråd og de optagne fotos - er det bevist, at grisen ikke var egnet til transport.

Det fremgår af udtalelsen fra Det Veterinære Sundhedsråd, at grisens tilstand har været tydelig og let erkendelig, hvilket støttes af fotoene, der blev optaget af embedsdyrlæge V1 og hendes forklaring. Tiltalte T1 burde derfor under læsningen af grisene have konstateret, at grisen på grund af navlebrokket ikke var egnet til transport, og retten finder, at han ved alligevel at transportere grisen til slagteriet har handlet uagtsomt.

Retten finder, at tiltalte T1 derved har udsat dyret for groft uforsvarlig behandling.

Det er herefter bevist, at tiltalte T1 er skyldig i tiltalen.

Forhold 2

Da overtrædelsen kan tilregnes T1, der var ansat i T2 ApS, er betingelserne for at pålægge selskabet strafansvar efter de nævnte bestemmelser opfyldt.

Tiltalte T2 ApS er derfor skyldig i tiltalen.

Straffen

Straffen for tiltalte T1 fastsættes til en bøde på 10.000 kr., jf. dyreværnslovens § 28, stk. 2, jf. stk. 1, jf. stk. 9, jf. § 1 samt bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 § 35, stk. 1, nr. 1, jf. nu bekendtgørelse nr. 26 af 13. januar 2020 § 37, stk. 1, nr. 1 og 6, jf. Rådets forordning nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport (transportforordningen) artikel 3, litra b og artikel 8, stk. 1, jf. bilag I, kapitel I pkt. 1 og pkt. 2, litra b.

Forvandlingsstraffen fastsættes som nedenfor bestemt.

Forholdet er omfattet af dyreværnslovens § 29 b, stk. 1, jf. herved § 29 i, nr. 3, idet bemærkes, at straffelovens § 3 ikke kan føre til et andet resultat.

Retten har ved straffastsættelsen lagt vægt på, at der er tale om et tilfælde af grovere uforsvarlig behandling af dyr i erhvervsmæssigt forhold, og at T1 var chauffør på transporten.

Straffen for tiltalte T2 ApS fastsættes til en bøde på 60.000 kr., jf. dyreværnslovens § 28, stk. 2, jf. stk. 1, jf. stk. 9, jf. stk. 11, jf. § 1 samt bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 § 35, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 2, jf. nu bekendtgørelse nr. 26 af 13. januar 2020 § 37, stk. 1, nr. 1 og 4, jf. stk. 3, jf. Rådets forordning nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport (transportforordningen) artikel 3, litra b og artikel 6, stk. 3, jf. bilag I, kapitel I, pkt. 1 og pkt. 2, litra b.

Retten har ved straffæstsættelsen lagt vægt på, at der er tale om et tilfælde af grovere uforsvarlig behandling af dyr i erhvervsmæssigt forhold, og at T2 ApS flere gange tidligere er straffet for lignende lovovertrædelser.

Thi kendes for ret:

T1 skal betale en bøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 10. dage.

T2 ApS skal betale en bøde på 60.000 kr.

De tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Karsten Tougaard Kristensen

.....

Vestre Landsrets 5. afdelings DOM - 7. december 2021 - S-1520-20

(dommerne Henrik Estrup, Thomas Tordal-Mortensen og Mikkel Bensby Nøhr (kst))

Anklagemyndigheden mod T1 , født februar 1982 og T2 ApS , CVR-nr. ... (for begge advokat Anja Velbæk Mouridsen, Aarhus)

Retten i Hjørring har den 8. juli 2020 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. KATO-2306/2019).

Påstande

Tiltalte, T1 , har påstået frifindelse, subsidiært strafbortfald og mere subsidiært formildelse.

T2 ApS , har påstået frifindelse, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har i forhold til T1 påstået strafbortfald og har i forhold til T2 ApS påstået stadfæstelse.

Anklagemyndigheden har for landsretten berigtiget tiltalen således, at tiltalen for T1 vedrører den nugældende dyrevelfærdslovs § 58, stk. 2, jf. stk. 1, jf. stk. 12, jf. § 2, og at tiltalen for T2 ApS vedrører den nugældende dyrevelfærdslovs § 58, stk. 2, jf. stk. 1, jf. stk. 12, jf. stk. 13, jf. § 2, ligesom "groft uforsvarligt" i begge tiltaler erstattes med "groft uforsvarlig behandling".

Supplerende oplysninger

Der er for landsretten fremlagt et svar fra en medarbejder ved EU Kommissionen om anvendelsesområdet for artikel 2, litra k, og artikel 8, stk. 1, i transportforordningen. Heraf fremgår bl.a.:

"According to article 2(k) of Regulation (EC) No 1/2005:

*'keeper' means any natural or legal person, **except a transporter**, in charge of or handling animals whether on a permanent or temporary basis'*

The definition of 'keeper' therefore would not in principle, appear to include a driver of the vehicle, who is employed by the transporter."

Efter byrettens dom er T2 ApS yderligere straffet ved Vestre Landsrets anke dom af 23. august 2021 for groft uforsvarlig behandling af grise ved transport med en bøde på 40.000 kr., ved Vestre Landsrets anke dom af 20. september 2021 for uforsvarlig behandling af grise ved transport med en bøde på 17.500 kr., og ved Vestre Landsrets anke dom af 27. oktober 2021 for groft uforsvarlig behandling af en gris ved transport med en bøde på 50.000 kr.

Forklaringer

Tiltalte, T1, og vidnet embedsdyrlæge V1 har for landsretten i det væsentlige forklaret som i 1. instans. Herudover har V2 som repræsentant for tiltalte T2 ApS afgivet forklaring for landsretten.

Tiltalte T1 har supplerende forklaret, at han har arbejdet med transport af grise siden januar 2018. Han transporterer kun grise. Han har tidligere arbejdet i landbruget, hvor han også kun beskæftigede sig med grise. Den gris med brok, som han undersøgte, og som sagen drejer sig om, var ikke øm og strittede ikke imod, da han undersøgte den. Han kiggede under grisen og skrabe så meget skidt af brokket som muligt, men han kunne ikke få det hele af. Han tænkte ikke nærmere over, hvad det kunne betyde, at han ikke kunne få det hele af. Han tænkte således ikke, at det kunne være fordi, det sad fast i et sår. Han brugte ca. 25-30 sekunder på at undersøge grisen, og der var fint lys til det i bilen. Han undersøgte grisen, fordi den havde brok. Han undersøgte størrelsen af brokket, og om der var sår. Han vurderede, at den var transportegnet. Det kom bag på ham, at den havde såret.

V2 har forklaret, at de taler om transportegnethed på personalemøder, som de afholder ca. hver 3. måned. De taler bl.a. om halebid og blodører. De kalibrerer således hele tiden chaufførerne i forhold til, hvornår et dyr ikke er transportegnet. De har også dagligt en dialog herom med chaufførerne, som også kan ringe, hvis de i tvivl om noget. Generelt skal chaufførerne ikke tage dyr med, hvis der er den mindste tvivl. Chaufførerne ringer enkelte gange og får så at vide, at de skal lade dyret stå, hvis de er i tvivl. Chaufførerne skal give besked, hvis de lader et dyr stå. Der findes ikke egentlige tilbud om efteruddannelse.

Vognmandsfirmaet har 30 biler, der kører med grise. Nogle af bilerne kører med to hold chauffører, mens andre alene har et hold chauffører. Firmaet transporterer ca. 2,5 mio. grise om året til slagting. De tjener ca. 80-90 øre pr. gris, der transporteres. Efter den ændrede vejledning om sanktionering har de ikke fået en politianmeldelse.

Ved kontrolbesøget i september 2021 talte de med Fødevarestyrelsen om, hvad de kunne lave af forbedringer både på bilerne og i forhold til chaufførerne og leverandørerne. Det var et opfølgende kontrolbesøg, fordi der havde været en række sager, som de skulle gennemgå. Efter besøget var der ingen anmærkninger, og der skulle ikke gøres mere ved de sager, der havde begrundet kontrollen.

Embedsdyrlæge V1 har supplerende forklaret, at man på slagteriet kan se dyrene fra alle sider, når de læsses af og føres ind i folden, hvis der ikke læsses for mange grise af på en gang. Hun ser først dyrene forfra, så fra siden og dernæst bagfra. Hun kan ikke huske, hvornår hun bemærkede den mørke farvning på

grisens brok, men det var, da den var i live. Når der er en mørk farvning på en gris' brok, skal det undersøges nærmere. Normalt er huden på brokken udspilet og mere glat, og der hænger derfor ikke så let skidt fast. Man skal derfor få den tanke, at der kan være et sår, hvis der hænger skidt fast, og det gælder særligt ved et stort brok. Det er derfor væsentligt at fjerne alt skidt for at undersøge, om der er et sår.

Det var ikke et frisk sår, som grisen havde. Såret var mindst 1-2 uger gammelt. Det kan man bl.a. se ud fra sårets sårkant og arvæv. Arvæv dannes således tidligst 1-2 uger fra læsionen, men der vil kunne gå længere tid, hvis helingen forstyrres.

Brokket på grisen havde en størrelse, som gjorde, at grisen under alle omstændigheder skulle transporteres adskilt. Et brok er stort, når det er 15 cm. Brokket på grisen var 16 cm.

Hun ved ikke, om chauffører gennem deres uddannelse gøres bekendt med, at mørke skygger på en gris' brok skal få dem til at tænke, at der kan være et sår, og at det skal undersøges nærmere.

Af foto 12 fremgår, at bugindholdet er blevet klemt. Det kan være sket under transporten. Brokket var groet fast, så man ikke kunne skille det ad, og tarmen sad fast. En afklemning vil ikke nødvendigvis gøre brokporten mindre. Efter hendes vurdering har brokket været af samme dimension før og efter pålæsning. Det er hun 99,99 pct. sikker på.

Når der ikke står noget om grisens huld, er det fordi, hun ikke har bemærket noget særligt herom. Hendes vurdering må derfor have været, at grisen var i normalt huld.

Foto 8 viser grisen efter aflivningen, og efter den var vasket og havde fået et sygemærke. Det sorte, man ser, er skidt. Den er ikke blevet skoldet, men alene spulet let med lunkent vand.

"Grovere" og "groft" uforsvarlig behandling dækker over det samme.

Landsrettens begrundelse og resultat

Skyldsspørgsmålet

Landsretten tiltræder af de grunde, som byretten har anført, at grisen på grund af det store navlebrok og såret ikke var transportegnet, at T1 burde have konstateret dette i forbindelse med læsningen, og at han derfor har handlet uagtsomt ved at transportere grisen til slagteriet.

T1 har for landsretten gjort gældende, at han som chauffør ikke er rette ansvarssubjekt, idet en chauffør ikke kan anses for "*bruger*" i henhold til artikel 8, stk. 1, i transportforordningen, og idet artikel 3 i transportforordningen ikke oplister ansvarssubjekter, men alene er en programerklæring.

Det følger af forordningens artikel 3, at det er forbudt at transportere dyr eller lade dem transportere under sådanne forhold, at de kan komme til skade eller blive påført unødigt lidelse. I bestemmelsen opstilles herefter en række betingelser, der skal være opfyldt i forbindelse med transport af dyr. Det bestemmes således i litra b bl.a., at dyrene skal være transportegnede, hvilket suppleres af de tekniske forskrifter i bilag. Det følger heraf, at overtrædelser af artikel 3, litra b, kan straffes, jf. § 37, stk. 1, i bekendtgørelse om beskyttelse af dyr under transport.

Herefter og da det er uforholdsmæssigt at tage stilling til, om T1 også er omfattet af artikel 8, stk. 1, tiltrædes det, at han er fundet skyldig i forhold 1.

Landsretten tiltræder på den baggrund også, at T2 ApS er fundet skyldig i forhold 2.

Straffastsættelsen

På baggrund af den praksisændring, der fremgår af Fødevarestyrelsens vejledning af 29. september 2020, og som finder anvendelse fra den 1. oktober 2020, tiltræder landsretten i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand, at der foreligger sådanne særlige omstændigheder, at straffen for T1 skal bortfalde, jf. straffelovens § 83, 2. pkt. Praksisændringen giver ikke grundlag for, som påstået af forsvareren, at frifinde T1, jf. Vestre Landsrets dom af 6. april 2021 trykt i TfK2021.649 og Vestre Landsrets dom af 9. juli 2021 trykt i TfK2021.1024.

Straffen for T2 ApS skal fastsættes i medfør af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 2, jf. stk. 1, jf. stk. 12, jf. stk. 13, jf. § 2 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 2, jf. stk. 1, jf. stk. 9, jf. stk. 11, jf. § 1) og justitsministeriets bekendtgørelse nr. 26 af 13. januar 2020 § 37, stk. 1, nr. 1 og 4, jf. stk. 3 (tidligere bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 § 35, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 2), jf. Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 – transportforordningen - artikel 3, litra b, og artikel 6, stk. 3, jf. bilag I, kapitel 1, pkt. 1 og 2, litra b.

Straffen skal fastsættes som en tillægsstraf, jf. straffelovens § 89, til Vestre Landsrets domme af 11. november 2019, 23. august 2021, 20. september 2021 og 27. oktober 2021, hvor der blev idømt bøder på henholdsvis 18.000 kr., 40.000 kr., 17.500 kr. og 50.000 kr. for forhold begået den 7. februar 2017, 5. oktober 2017, 20. december 2016 og 4. september 2018. Bøden på 17.500 kr. var en nedsat bøde fra 40.000 kr. på grund af lang sagsbehandlingstid.

Det fremgår af forarbejderne til dyrevelfærdsloven, at bødebeløbet i tilfælde af gentagne og systematiske overtrædelser af transportreglerne bør være væsentligt højere, end de angivne strafpositioner for 2. gangstilfælde ellers ville føre til. Det fremgår videre, at der i disse tilfælde vil kunne være grundlag for absolut kumulation af de bøder, der isoleret set er forskyldt i de enkelte tilfælde, men at det må bero på en konkret vurdering, i hvilket omfang dette udmålingsprincip bør anvendes.

Straffen for grovere uforsvarlig behandling af dyr i en 2. gangsovertrædelse er ifølge forarbejderne i udgangspunktet en bøde på 40.000 kr. T2 ApS er ved de fire domme, som tillægsstraffen skal udmåles til,

idømt bøder på i alt 125.500 kr. og er nu fundet skyldig i endnu et 5. gangstifælde af overtrædelse af dyrevelfærdsloven. T2 ApS er herudover tidligere fra 2008 og frem til Vestre Landsrets dom af 11. november 2019 straffet 10 gange for overtrædelse af transportreglerne. På den baggrund finder landsretten, at der er grundlag for at fastsætte tillægsbøden ud fra princippet om absolut kumulation. Bøden findes passende at kunne fastsættes til 50.000 kr. svarende til den tillægsbøde, som firmaet blev idømt ved Vestre Landsrets dom af 27. oktober 2021.

Der er ikke grundlag for i medfør af retsplejelovens § 1007, stk. 2, at lade statskassen betale nogen del af udgiften til den valgte forsvarer for landsretten.

Landsretten stadfæster med disse ændringer dommen.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes med de ændringer, at straffen for T1 bortfalder, og at tillægsbøden til T2 ApS nedsættes til 50.000 kr.

Henrik Estrup

Thomas Tordal-Mortensen

Mikkel Bensby Nøhr

(kst.)